

**TÜRKİYE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VAKFI (TTGV)
ÇEVRE PROJE DESTEKLERİ
KILAVUZU**

2011

1. BAŞLARKEN	2
2. TANIMLAR	3
3. İLGİLİ DOKÜMANLAR	5
4. BAŞVURU YAPMADAN ÖNCE	6
5. BAŞVURU VE DEĞERLENDİRME TAKVİMİ	10
6. BAŞVURU AŞAMASI	11
7. DEĞERLENDİRME SÜRECİ	13
8. SÖZLEŞME AŞAMASI VE DESTEKLEME SÜRECİ	15
9. PROJE TAKİP VE GERİ ÖDEME SÜRECİ	17
EK 1: ÇEVRE TEKNOLOJİLERİ DESTEĞİ KAPSAMI	18
EK 2: HİZMET ALIMI YAPILACAK KİŞİ/ KURULUŞLARLA İMZALANACAK SÖZLEŞMEDE YER ALMASI GEREKEN HUSUSLAR	22

“TTGV Çevre Proje Destekleri” ile sanayi kuruluşları tarafından çevre teknolojileri (temiz üretim/ sürdürülebilir üretim), enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanlarında gerçekleştirilen uygulama projelerine geri ödemeli finansman desteği sunulmaktadır. Bu kapsamda, sanayicimizin çevre performansını artırıp üretim maliyetlerini düşüren ve dolayısıyla rekabet gücünü artıran uygulamalar desteklenmektedir. Sanayici tarafından uygulanan bu projelerde yerli teknolojilere öncelik verilmesi suretiyle bu tür teknolojilerin yerli olanak ve kaynaklarla geliştirilmesinin/ üretilmesinin de dolaylı olarak teşvik edilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu destekler ile ilgili esaslar “Çevre Proje Destekleri Uygulama Esasları” dosyasında yer almaktadır. Bu dokümanı dikkatle okumanızı tavsiye ederiz.

TTGV Çevre Proje Destekleri esas olarak, Başvuru, Değerlendirme, Sözleşme, Destekleme ve Geri Ödeme aşamalarından oluşmaktadır. Bu kılavuz ile; planladığınız projenin Çevre Proje Destekleri kapsamında olup olmadığına yönelik yapacağınız değerlendirmenin ve başvuru, değerlendirme ve destekleme süreçlerinizin kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Kılavuzda,

- TTGV Çevre Proje Destekleri ile ilgili tanımlar ve dokümanların tanıtımı
- Desteklerin kapsamı ve ilgili destek mekanizması,
- Başvuru ve değerlendirme takvimi
- Başvuru aşamasında yapılması ve dikkate alınması gerekenler,
- Değerlendirme sürecinin aşamaları,
- Destekleme sürecinde uyulması gereken esaslar ve
- Destek süreci sonrasında ilişkin hususlar

hakkında ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz.

TTGV olarak amacımız, şeffaflık ilkesini benimseyerek desteklerimize başvuruda bulunacak sanayi kuruluşları için herşeyin kolay anlaşılır olmasını sağlamaktır. Ayrıca, başvuruda bulunmadan önce projenizi ve kuruluşunuzu değerlendirmenizi sağlayarak, eksikliklerinizi tamamlamanızı ve projenizin desteklenme olasılığını yükseltmenizi de hedefledik. Bu kılavuzdaki bilgiler ve her türlü sorularınızla ilgili olarak Çevre Projeleri Grubu ile bağlantıya geçebilirsiniz:

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

Çevre Projeleri Grubu

Tel: (312) 265 02 72

E-posta: cevre@ttgv.org.tr

Alan Komitesi (Üyeleri): Proje Öneri Dosyasını, kuruluşunuzu ziyaret ederek, Proje Önerisi Alan Komitesi Değerlendirme Formuna göre değerlendirmek üzere, TTGV tarafından kamu/ üniversite/ özel sektör temsilcileri arasından seçilen ve proje konularında uzman kişilerden oluşan komitedir.

Çevre Proje Destekleri Kılavuzu: Çevre Proje Destekleri için yapılacak başvuru, değerlendirme, destekleme ve geri ödeme süreçlerine ilişkin bilgilerin yer aldığı kılavuz dokümandır.

Çevre Proje Destekleri Uygulama Esasları: Çevre Proje Destekleri için sağlanan kaynağın kullanılabilmesi ile ilgili genel esasları içeren bilgilerdir.

Gelişme Raporu: Proje süresince Proje Destekleme Sözleşmesi'nde belirtilen tarihlerde Proje Yürütücüsü'nün, TTGV tarafından belirlenen formata göre hazırladığı ve projenin çevresel, teknik ve mali açıdan ilerlemesinin açıklandığı rapordur.

Geri Ödeme Sözleşmesi: Projenizin tamamlanmasının ardından, gerçekleşen toplam harcama tutarının TTGV'ye geri ödenmesine ilişkin esasları belirleyen, TTGV ve Kuruluşunuz arasında imzalanan sözleşmedir.

Harcama Dosyası: Proje Destekleme Sözleşmesi'nin imzalanmasıyla yürürlüğe girmesinden sonra kuruluşunuz tarafından yapılan harcamaların bildirildiği ve Mali Uygulama Esasları'na göre hazırlanan dosyadır.

İzleyici Raporu: Proje İzleyicisinin proje başlangıç tarihinden itibaren iki – üç ayda bir proje çalışmalarını yaptığı mekanda ziyaret ederek, projenin gelişimi ile ilgili gözlem ve izlenimlerini yansıttığı rapordur.

Mali Uygulama Esasları: Kuruluşunuz tarafından proje kapsamındaki harcamalar yapılırken ve aylık harcama dosyası hazırlanırken dikkate alınması gereken mali esasları içeren dokümandır.

Öneren Kuruluş: TTGV'ye proje öneri dosyasını ileterek proje başvurusunda bulunan firmadır.

Proje İzleyicisi: Desteklenmesine karar verilen projelerin, TTGV adına idari, teknik ve mali açıdan izlenmesi amacıyla, genellikle Alan Komitesi Üyeleri arasından atanan uzmandır.

Proje Destekleme Sözleşmesi: Proje Öneri Dosyasının (Revizyon 2) tamamlanması ve TTGV ile Proje İzleyicisi tarafından kabul edilmesinden sonra, TTGV ve kuruluşunuz arasında imzalanan sözleşmedir.

Proje Destekleme Süreci: Proje Destekleme Sözleşmesi'nin imzalanmasından, kuruluşunuz tarafından hazırlanan sonuç raporunun TTGV'ce kabul edilerek geri ödemelerin başlamasına kadar geçen süreçtir.

Proje Önerisi Alan Komitesi Değerlendirme Formu: Projeyi değerlendiren Alan Komitesi Üyeleri tarafından proje önerilerinin değerlendirilmesinde kullanılan formdur. Bu formda yer alan sorular TTGV'nin proje destekleme kriterlerini içermektedir.

Proje Öneri Dosyası: Kuruluşların TTGV'ye proje önerisinde bulunabilmeleri için doldurması gereken Proje Öneri Formları ve gerekli diğer belgeleri içeren ve 1 asıl kopya olarak TTGV'ye iletilmesi gereken proje başvuru dosyasıdır.

Proje Öneri Dosyası (Revizyon 1): Kuruluşunuzun TTGV'ye proje önerisinde bulunmasını takiben yapılan ön değerlendirmede belirlenen eksikliklerin, kuruluşunuzca tamamlanarak tekrar düzenlenen revize Proje Öneri Dosyasıdır. 1 Asıl 3 kopya olmak üzere 4 nüsha olarak TTGV'ye iletilir.

Proje Öneri Dosyası (Revizyon 2): Yönetim Kurulu kararı sonrası, Proje Önerisinde değişiklik yapılması öngörülmüş ise, değişikliklerin belirtlenen süre içinde tamamlanarak nihai hale getirilen revize Proje Öneri dosyasıdır. 1 asıl, 1 kopya olmak üzere 2 nüsha olarak TTGV'ye iletilir.

Proje Öneri Formları: Kuruluşların TTGV'ye proje önerisinde bulunabilmeleri için doldurmaları gereken formlardır. İlgili destek alanının başlığından (<http://www.ttgV.org.tr/tr/cevre-proje-destekleri>) adresinden indirilebilir.

Proje Süresi: Proje Öneri Formunda yer alan, proje başlangıç ve bitiş tarihleri arasındaki zaman dilimidir. Ay olarak gösterilir.

Proje Yürütücüsü: Projenin yürütülmesinden ve proje ile ilgili her türlü teknik, idari ve mali konudan Yürütücü Ortak ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olan ve Öneren Kuruluş bünyesinde çalışan kişidir.

Sonuç Raporu: Proje sonuçlandığında, Proje Yürütücüsü'nün TTGV tarafından belirlenen formata uygun olacak şekilde hazırladığı ve sona eren projenin çevresel, teknik ve mali açıdan tüm yönlerinin değerlendirildiği rapordur.

Yürütücü Ortak: TTGV tarafından yapılan değerlendirme sonucunda proje önerisi desteklenmeye karar verilen Öneren Kuruluş, "Çevre Proje Destekleri Proje Destekleme Sözleşmesi"nin imzalanmasından sonra "Yürütücü Ortak" olarak anılır.

TTGV Çevre Proje Desteklerinde başvuru, değerlendirme, sözleşme ve destekleme aşamalarında incelemeniz ve dikkate almanız gereken dokümanlar şunlardır:

Çevre Proje Destekleri Genel Kılavuz Dokümanları:

- Çevre Proje Destekleri Kılavuzu
- Çevre Proje Destekleri Uygulama Esasları

Başvuru Dokümanları (Proje Öneri Formları)

- Çevre Teknolojileri Desteği Proje Öneri Formları
- Enerji Verimliliği Desteği Proje Öneri Formları
- Yenilenebilir Enerji Desteği Proje Öneri Formları

Değerlendirme Sürecine İlişkin Dokümanlar

- Çevre Teknolojileri Desteği Proje Önerisi - Alan Komitesi Değerlendirme Formu
- Enerji Verimliliği Desteği Proje Önerisi - Alan Komitesi Değerlendirme Formu
- Yenilenebilir Enerji Desteği Proje Önerisi - Alan Komitesi Değerlendirme Formu

Sözleşme ve Destekleme Sürecine İlişkin Dokümanlar

- Proje Destekleme Sözleşmesi Örneği
- Mali Uygulama Esasları
- Gelişme Raporu Formatı
- Sonuç Raporu Formatı

4. BAŞVURU YAPMADAN ÖNCE

Bu bölümde TTGV Çevre Proje Desteklerinin kapsamı, olası proje alanları ile destek mekanizması ve önceliklerimiz hakkında bilgi verilmektedir. Planladığınız proje(leri)nizi bu bilgiler çerçevesinde değerlendirdikten sonra, TTGV Çevre Projeleri Grubu'yla telefon ya da e-posta aracılığıyla bağlantıya geçmenizi, proje fikirlerinizi paylaşarak önerilerimiz doğrultusunda başvuru hazırlıklarınıza başlamanızı tavsiye ederiz.

4.1. TTGV ÇEVRE PROJE DESTEKLERİ KAPSAMI

Çevre Proje Destekleri, sanayicimizin çevre performansını artırıp üretim maliyetlerini düşüren ve dolayısıyla rekabet gücünü artıran uygulamalara yönelik olup, üç farklı destek alanından oluşmaktadır:

- Çevre Teknolojileri Desteği
- Enerji Verimliliği Desteği
- Yenilenebilir Enerji Desteği

Planlanan projeler birden fazla destek alanı ile ilgili ise, projede gerçekleştirilecek uygulamaların ve sağlanacak kazanımların odağı ve ağırlığı dikkate alınarak en uygun destek alanı tercih edilecektir. Başvuru öncesinde TTGV Çevre Projeleri Grubu'ndan alacağınız öneriler bu kapsamda da önem arz etmektedir.

TTGV, yıllık ve dönemsel programları doğrultusunda destek kapsamındaki bazı konu başlıkları ve uygulamaları kapsam dışı tutabilir ya da önceliklendirebilir.

4.1.1. Çevre Teknolojileri Desteği

Çevre Teknolojileri Desteği'nin temel amacı, eko-verimlilik (temiz üretim/ sürdürülebilir üretim) anlayışı çerçevesinde üretim süreçlerinde asgari enerji, su, hammadde tüketimi ve atık üretimi için teknolojik yenilik içeren, sanayide uygulanabilir ve ekonomik değeri olan temiz üretim teknolojilerinin uygulanmasına yönelik uygulama projelerinin teşvik edilmesi ve desteklenmesidir.

Sanayi kuruluşları, aşağıda belirtilen konu başlıklarından bir ya da daha fazlasını içeren projeleri için Çevre Teknolojileri Desteği'ne başvurabilirler. Her konu başlığı kapsamına girebilecek uygulamalar Ek 1'de ayrıntılı olarak açıklanmış, örneklendirilmiştir. Projelerde, yerli teknoloji ve ekipman kullanımı, yenilikçi ve/veya ileri teknoloji (malzeme, elektronik, yazılım, vb.) uygulamaları önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Çevre Teknolojileri Desteği Konu Başlıkları (Olası Proje Konuları):

- Atıkların kaynağında azaltılması / üretime döndürülmesi, değerlendirilmesi
- Su tüketiminin / atıksu oluşumunun kaynağında azaltılması
- Emisyonların kaynağında azaltılması
- Hammadde tüketiminin azaltılması
- Tehlikesiz ya da tehlikelilik düzeyi daha düşük kimyasal madde kullanımına geçilmesi
- Enerji üretim ve kullanımında çevre dostu teknolojiler
- Atıklardan yeni ürün/ yakıt/ enerji üretimi
- Endüstriyel ekoloji (simbiyoz)
- Çevre dostu malzeme/ ürün üretimi
- Karbon tutma ve depolama sistemleri

Çevre Teknolojileri Desteği, genel olarak “halen mevcut bulunan üretim tesislerine” yönelik olmakla birlikte, bazı uygulamalarda yeni tesis yatırımı kapsamındaki ilgili kalemler destek kapsamında değerlendirilebilir. “Atıktan ürün/ yakıt/ enerji üretimi” ve “endüstriyel ekoloji (simbiyoz)” uygulamaları bu kapsamda değerlendirilmiş olup, ayrıntılar Ek 1’de açıklanmaktadır.

Ayrıca, yeni tesis ya da üretim hattı kurma aşamasında “çevre ile uyumlu üretim yapacağını” belirten kuruluşların, yatırımları kapsamında yaygın uygulamadan farklı yenilikçi ve temiz üretim (eko-verimlilik) anlayışını destekleyen, sektör için yaygın uygulamaya örnek teşkil edecek yatırım kalemleri de projelendirilerek desteklenebilir.

4.1.2. Enerji Verimliliği Desteği

Enerji Verimliliği Desteği, Türkiye’nin dünyada artan enerji fiyatları karşısında, özellikle enerji yoğun sektörlerde rekabet gücünün korunması, dışa bağımlılığın ve sera gazı salımlarının azaltılmasına katkı sağlanması ve sanayicinin ilgili faaliyetlerinin teşvik edilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Destek kapsamında enerji verimliliği etütleri de dahil olmak üzere, enerji verimliliğine yönelik uygulama projelerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Sanayi kuruluşları, aşağıda belirtilen veya benzeri konu başlıklarından bir ya da daha fazlasını içeren projeleri için Enerji Verimliliği Desteği’ne başvurabilirler. Projelerde, yerli teknoloji ve ekipman kullanımı, yenilikçi ve/veya ileri teknoloji (malzeme, elektronik, yazılım, vb.) uygulamaları öncelikler arasında yer almaktadır.

Enerji Verimliliği Desteği Konu Başlıkları (Olası Proje Konuları):

- Kullanılan üretim teknolojisinin (eritme, ergitme, tavlama, kurutma, presleme, kalıplama, boyama, vb.) daha verimli hale getirilerek enerji tüketiminin azaltılması
- Hammadde değişikliği, ürün tasarımındaki değişiklikler, vb. ile üretimde ihtiyaç duyulan enerji miktarının azaltılması
- Üretim süresinin kısaltılması, sıcaklık veya basınç seviyelerinin düşürülmesi, otomasyon, vb. proses ve işletme optimizasyonları
- Atık ısının değerlendirilmesi
- Yakma (kazanlar, fırınlar, brülörler vs.), ısıtma ve soğutma sistemlerinin iyileştirilmesi
- Buhar üretim ve dağıtım sistemlerinin (buhar kapaları, boru hatları, kondensat ve blöf sistemleri, vb.) iyileştirilmesi
- Fan, pompa, kompresör, vb. cihazların, sistem optimizasyonu yaklaşımı ile gözden geçirilerek elektrik tasarrufu sağlanması
- Elektrik üretim verimliliklerinin artırılması, elektrik ve ısının birlikte üretilmesi

4.1.3. Yenilenebilir Enerji Desteği

Yenilenebilir Enerji Destek Programı ile rüzgar, güneş, biyokütle, biyogaz ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üretimi ile ilgili yatırım projelerinin uygun şartlarda desteklenmesi ve sera gazı salımlarının azaltılmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Projelerde, yerli teknoloji ve ekipman kullanımı, yenilikçi ve/veya ileri teknoloji (malzeme, elektronik, yazılım, vb.) uygulamaları ve üretilen enerjinin doğrudan sanayide kullanılması öncelikler arasında yer almaktadır.

Yenilenebilir Enerji Desteği Konu Başlıkları (Olası Proje Konuları):

- Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi (şebekeye verme ve/veya sanayide kullanma)
- Rüzgar santralleri
- Organik atıklardan biyogaz ve elektrik (+ısı) üretimi
- Fotovoltaik (PV) sistemler
- Güneşli soğutma teknolojileri; tarımsal ürünlerin ve gıda sanayi ürünlerinin saklanması
- Yoğunlaştırılmış güneş enerjisi sistemleri
- Jeotermal santraller
- Hibrit sistemler
- Yenilenebilir enerji üretimi ve depolanması
- Yeraltında ısı enerjisi depolama ve yer ısısının kullanımı

4.2. DESTEK MEKANİZMASI

TTGV Çevre Proje Desteklerinden yararlanacak projeler için proje süresi en fazla 18 aydır. Projelere en fazla 1.000.000 ABD Doları destek sağlanabilmekte; TTGV tarafından sağlanan destek tutarı proje toplam bütçesinin en fazla %50'si olabilmektedir. Enerji Verimliliği Desteği'nde TTGV tarafından sağlanacak destek tutarı için 100.000 ABD Doları tutarında bir "alt sınır" söz konusudur.

Kuruluş tarafından proje süresince TTGV tarafından kullanılan tutar, projenin tamamlanmasından sonra ilk bir yılı geri ödemesiz olmak üzere toplam 4 yıl içinde faizsiz olarak ve 6 aylık eşit taksitler halinde geri ödenir. Kuruluş tarafından TTGV'ye ödenecek hizmet bedeli, TTGV destek tutarının %6'sıdır. Diğer finans kaynaklarından hibe ve kredi alan projeler TTGV Çevre Desteklerinden yararlanabilmektedir.

Çevre Proje Destekleri kapsamında kabul edilen giderler ve geri ödemeye ilişkin hususlar "Çevre Proje Destekleri Uygulama Esasları"nda ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

5. BAŞVURU VE DEĞERLENDİRME TAKVİMİ

TTGV Çevre Proje Desteklerine yapılan başvurular, 2 aylık dönemlerde yılda 6 kez değerlendirmeye alınmaktadır. Başvurunuzu, başvuru ve değerlendirme takvimini dikkate alarak yılın herhangi bir döneminde gerçekleştirmeniz mümkündür. Aşağıda 2011 yılı için belirlenen takvim yer almaktadır.

Dönem	Son Başvuru Tarihi	Değerlendirme Süresi	Destek Kararı
27. Dönem	24 Ocak 2011	25 Ocak – 20 Nisan 2011	21 Nisan 2011
28. Dönem	21 Mart 2011	22 Mart – 15 Haziran 2011	16 Haziran 2011
29. Dönem	23 Mayıs 2011	24 Mayıs – 17 Ağustos 2011	18 Ağustos 2011
30. Dönem	25 Temmuz 2011	26 Mayıs – 19 Ekim 2011	20 Ekim 2011
31. Dönem	26 Eylül 2011	27 Eylül – 14 Aralık 2011	15 Aralık 2011
32. Dönem	21 Kasım 2011	22 Kasım 2011 - 15 Şubat 2012	16 Şubat 2012

6. BAŞVURU AŞAMASI

TTGV Çevre Proje Desteklerine başvuruda bulunabilmek için “Proje Öneri Dosyasını” hazırlayarak TTGV’ye iletmeniz gerekmektedir. Proje Öneri Dosyası şunlardan oluşmaktadır:

- Proje Öneri Formları
- Proje Öneri Formlarının ekleri
- Proje Öneri Formlarının kaydedilmiş olduğu CD
- Başvuru ücreti dekontu

Proje Öneri Dosyanızın hazırlığını aşağıdaki adımları takip ederek tamamlayabilirsiniz. Bu süreç içinde tereddüt ettiğiniz konularda TTGV Çevre Projeleri Grubu ile bağlantı kurabilirsiniz. Proje Öneri Dosyasını hazırlarken Değerlendirme aşamalarında Alan Komitesi tarafından kullanılacak olan “Alan Komitesi Değerlendirme Formu”ndaki değerlendirme kriterlerini de dikkate almanızı öneririz.

1. TTGV Çevre Proje Grubu’nun da önerilerini alarak, proje başvurunuzu aşağıdaki üç destekten hangisi kapsamında yapacağınızı belirleyiniz:
 - Çevre Teknolojileri Desteği
 - Enerji Verimliliği Desteği
 - Yenilenebilir Enerji Desteği
2. TTGV web sayfasından (<http://www.ttgv.org.tr/tr/cevre-proje-destekleri-basvuru>) belirlediğiniz destek alanı ile ilgili Proje Öneri Formları dosyasını indiriniz.
3. Proje Öneri Formlarının tamamını, her formun altında verilen açıklama notlarını dikkate alarak eksiksiz olarak doldurunuz.
 - 3.1. Proje Öneri Formları arasında yer alan “Teknik Sunuş” içeriğini ayrı bir dosya olarak ve mümkün olduğunca kapsamlı olarak hazırlayınız. Teknik Sunuş, projenizin ayrıntılı olarak anlatıldığı ve teknik değerlendirmeye esas olacak bölümdür.
 - 3.2. Proje Öneri Formları kapsamında belirtilen tüm ekleri hazırladığınızdan emin olunuz:
 - Kuruluş Ana Sözleşmesi ve değişiklikleri
 - Son 3 yıla ve içinde bulunulan yıla ait (3 ay, 6 ay veya 9 aylık) firmanız onaylı Bilanço ve Gelir Tabloları
 - İmza Sirküleri
 - Sanayi/Ticaret Sicil Belgesi

- Banka Referans Mektupları
- İlgili kurumlardan alınmış 'SGK ve Vergi Borcu yoktur' yazıları
- Gerçek kişi ortakların kimlik fotokopileri
- Büyük ortakların özgeçmişleri
- Teçhizat ve malzeme giderleri ile ilgili teklif ve proforma faturalar
- Hizmet alım sözleşmeleri
- Varsa yasal yükümlülükler ve yapılması gereken anlaşmalara (Çevresel Etki Değerlendirme, Elektrik Üretim Lisansı, tahsis anlaşmaları, vb.) ilişkin belgeler
- Proje yönetimine ilişkin organizasyon şeması

3.3. Hizmet alım sözleşmelerinizde Ek 2'de verilen hususlara uyulduğundan emin olunuz.

3.4. Proje Öneri Formları kapsamında Proje Yürütücüsü ve Kuruluş Yetkilisi tarafından atılması gereken imzaları "yaş imza" olarak atınız. İmzasız dosyalar kabul edilememektedir. Ayrıca her sayfada firma kaşesi ve firma yetkilisinin parafının da bulunduğundan da emin olunuz.

4. Proje Öneri Formlarını CD'ye kaydediniz.

5. **50 ABD Doları** başvuru ücretini aşağıdaki hesap numaralarından birine yatırınız:

Vakıfbank Ankara Merkez Şube

TL IBAN : TR560001500158007287883444 veya

ABD Doları IBAN : TR480001500158048000375164

6. Başvuru ücretini yatırdığınıza dair dekontun kopyasını alınız.

7. Proje Öneri Formları ve bilgisayar ortamında hazırladığınız tüm dosyaların çıktılarını alınız.

8. Proje Öneri Formlarını, Proje Öneri Formlarının eklerini, diğer ekleri, Proje Öneri Formlarının kaydedilmiş olduğu CD'yi ve başvuru ücreti dekontunun kopyasını, dosyaya (tercihen klasöre) yerleştiriniz.

9. Tüm dokümanların yer aldığı Proje Öneri Dosyanızı (klasörünüzü) **1 asıl kopya olarak** aşağıdaki adrese iletiniz:

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

Cyberpark – Cyberplaza

B Blok, Kat:5

Bilkent 06800/ Ankara

7. DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Proje Öneri Dosyasının TTGV'ye iletilmesinin ardından, TTGV tarafından gerçekleştirilen Proje Öneri Dosyası değerlendirme süreci esas olarak "Ön Değerlendirme" ve "Değerlendirme" aşamalarından oluşmaktadır.

7.1. ÖN DEĞERLENDİRME

Ön değerlendirme sürecinin amacı, TTGV'ye iletilen Proje Önerisinin TTGV Çevre Proje Destekleri genel kriterlerine uygunluğunun değerlendirilmesi, Proje Öneri Dosyası'ndaki eksikliklerin belirlenmesi ve gerekli değişiklik ve ilavelerin yapılmasına yönelik olarak Kuruluşunuzun yönlendirilmesidir.

Bu amaçla, proje öneriniz ile ilgili olarak TTGV yetkilileri kuruluşunuz ile bağlantıya geçecek, kuruluşunuzu yerinde ziyaret ederek ve/veya kuruluşunuz yetkililerini TTGV'ye davet ederek Proje Önerisi hakkında açıklama isteyebilecektir.

Yapılan bu ön değerlendirme sonucunda Proje Önerisinin TTGV Çevre Proje Destekleri kriterlerine ve/veya kapsamına uygun olmadığı belirlenirse Proje Öneri Dosyası kuruluşunuza iade edilecektir. Destek kriter ve kapsamına uygun olan projeler için ise Proje Öneri Dosyasında yapılması gereken değişiklik ve ilaveler hakkında kuruluşunuz bilgilendirilecek, buna göre Proje Öneri Dosyasının TTGV yetkilileri tarafından belirtilecek tarihe kadar revize edilmesi ve TTGV'ye tekrar iletilmesi talep edilecektir.

4. Bölüm'de belirtilen hususlara uygun olarak ve aynı içerikte hazırlanacak **Proje Öneri Dosyası (Revizyon 1), 1 asıl 3 kopya olmak üzere 4 nüsha** halinde TTGV'ye iletilecektir. Asıl olan nüshada, Proje Yürütücüsü ve Kuruluş Yetkilisi tarafından atılması gereken imzaların "yaş imza" olarak atılması gerekmektedir. İmzasız dosyalar kabul edilememektedir. Ayrıca her sayfada firma kaşesi ve firma yetkilisinin parafının da bulunduğundan da emin olunuz.

7.2. DEĞERLENDİRME

Proje Önerinizin değerlendirilmesi amacıyla; TTGV tarafından kamu, üniversite ya da özel sektörden proje konularında uzman kişilerden oluşan "Alan Komitesi" belirlenir. Proje Öneri Dosyaları (Revizyon 1) değerlendirilmek üzere Alan Komitesi Üyelerine iletir.

Alan Komitesi Üyeleri Proje Öneri Dosyalarını (Revizyon 1), projenin yürütüleceği yerde yapacakları ziyaret ve kuruluşunuz yetkilileri ile yapacakları görüşmeleri de dikkate alarak inceler ve değerlendirir. Buna göre Alan Komitesi Üyeleri tarafından doldurulan "Alan Komitesi Değerlendirme Formu"

TTGV'ye iletilir. Alan Komitesi Üyeleri kuruluşunuza yapacakları ziyaret sırasında ek bilgi ve belge talep edebilecek olup, yapacakları değerlendirmede söz konusu ek bilgi ve belgeleri de dikkate alabileceklerdir. Alan Komitesi Üyelerine iletilen ek bilgi ve belgelerin aynı şekilde TTGV'ye de iletilmesi kuruluşunuzun sorumluluğundadır.

Alan Komitesi Değerlendirme Formları da dikkate alınarak, Proje Önerinizin desteklenmesine/ desteklenmemesine ilişkin görüş ve destek şartları (değişiklik ve mali güvence) TTGV Genel Sekreterliği Önerisi olarak TTGV Yönetim Kurulu'na sunulur. Proje Önerinizin desteklenmesine ilişkin karar, TTGV Genel Sekreterliği Önerisi de dikkate alınarak Yönetim Kurulu tarafından verilir. Söz konusu Yönetim Kurulu kararı kuruluşunuza resmi yazı ile iletilecektir.

Proje Önerinizin desteklenmemesine karar verilmesi halinde Proje Öneri Dosyaları kuruluşunuza iade edilecektir. Desteklenmesine karar verilen projeler için ise sözleşme aşamasına gelinecektir.

8. SÖZLEŞME AŞAMASI VE DESTEKLEME SÜRECİ

8.1. SÖZLEŞME

Proje Önerinizin desteklenmesi ve destek şartlarına (değişiklik ve mali güvence) ilişkin Yönetim Kurulu Kararının kuruluşunuza iletilmesini takiben, Projeniz için TTGV tarafından bir "Proje İzleyicisi" atanacaktır. Proje İzleyicisi TTGV tarafından, kamu, üniversite ya da özel sektörden proje konularında uzman kişiler arasından (öncelikli olarak Proje Önerinizi değerlendirmiş Alan Komitesi Üyeleri arasından) belirlenir.

Yönetim Kurulu tarafından Proje Önerisinde değişiklik yapılması öngörülmüş ise, TTGV tarafından belirtilen süre içinde söz konusu değişikliklerin Proje Öneri Dosyası'na yansıtılması gerekmektedir. Bu şekilde son haline getirilen **Proje Öneri Dosyası (Revizyon 2), 1 asıl, 1 kopya olmak üzere 2 nüsha** olarak TTGV'ye iletilecektir. Asıl nüsha olan Proje Öneri Dosyasında (Revizyon 2), dosyanın tüm sayfaları firma kaşesi ve yetkili imza sahibinin parafını da taşımaktadır.

Proje Öneri Dosyası (Revizyon 2) Proje İzleyicisi tarafından değerlendirilir ve öngörülen değişikliklerin yapılıp yapılmadığı kontrol edilir. Proje Öneri Dosyasının (Revizyon 2) TTGV ve Proje İzleyicisi tarafından kabul edilmesinden sonra, TTGV ve kuruluşunuz arasında Proje Destekleme Sözleşmesi imzalanacaktır. Proje Destekleme Sözleşmesi örneğini incelemenizi öneririz.

Proje Destekleme Sözleşmesi'nin imzalanmasından, kuruluşunuz tarafından hazırlanan sonuç raporunun TTGV'ce kabul edilerek geri ödemelerin başlamasına kadar geçen süreç "Proje Destekleme Süreci" olarak adlandırılır. Proje destekleme süreci ile ilgili hususlar aşağıda özetlenmektedir. Projede gecikmenin olması ya da proje uygulamalarının hayata geçirilememesine ilişkin hususlar Proje Destekleme Sözleşmesi örneği ve Çevre Proje Destekleri Uygulama Esaslarında yer almaktadır.

8.2. HARCAMALAR

Proje kapsamındaki harcamaları, Proje Öneri Dosyası'nda (Revizyon 2) belirtilen kapsama göre gerçekleştirmeniz esastır. "Çevre Proje Destekleri Mali Uygulama Esasları"na uygun olarak hazırlanan Harcama Dosyası, TTGV'ye ve Proje İzleyicisi'ne iletilir.

Proje İzleyicisi, Harcama Dosyası hakkındaki görüşlerini TTGV'ye iletir. Harcama Dosyası TTGV tarafından teknik ve mali açıdan Proje İzleyicisi görüşleri doğrultusunda incelenir. Proje kapsamında olduğu tespit edilen harcama tutarlarının TTGV katkısı kuruluşunuza ödenir.

8.3. PROJENİN İZLENMESİ

8.3.1. Proje İzleyicisi Raporları ve Ziyaretler

Proje İzleyicisi, kendisiyle yapılan İzleme Sözleşmesi'nde belirtilen zamanlarda (iki - üç ayda bir) projenizi yerinde ziyaret edecektir. Bu ziyaretler sonucunda projenin gelişimi ve harcamaların gerçekleşmesi ile ilgili rapor hazırlayarak TTGV'ye iletacaktır. İzleyici raporları TTGV tarafından incelenerek TTGV görüşleri ile birlikte kuruluşunuza iletilecektir.

Gerekli görülmesi halinde, projenin TTGV yetkilileri tarafından da yerinde ziyaret edilerek, projenin teknik ve mali yönleri hakkında kuruluşunuzdan bilgi alınması söz konusu olabilecektir.

8.3.2. Gelişme Raporları

Kuruluşunuz tarafından Proje Destekleme Sözleşmesinde belirtilen sürelerde, verilen formata uygun olarak hazırlanan Gelişme Raporları TTGV'ye ve Proje İzleyicisi'ne iletilir. Proje İzleyicisi, Gelişme Raporları'nı inceleyerek TTGV'ye görüş bildirir. Gelişme Raporu ve İzleyici Görüşü TTGV tarafından incelenir. Gerekli görülmesi durumunda kuruluşunuzdan Gelişme Raporu ile ilgili düzeltme istenebilir

8.3.3. Proje Sonuç Raporu

Proje süresinin tamamlanmasının ardından, verilen formata uygun olarak kuruluşunuz tarafından hazırlanan Sonuç Raporu Proje İzleyicisi'ne ve TTGV'ye iletilir. Proje İzleyicisi Sonuç Raporunu inceleyerek, TTGV'ye görüş bildirir. Sonuç Raporu TTGV tarafından İzleyici görüşleri doğrultusunda incelenir. Gerekli olduğu takdirde kuruluşunuzdan Sonuç Raporu ile ilgili düzeltme istenebilir.

9. PROJE TAKİP VE GERİ ÖDEME AŞAMASI

TTGV Çevre Proje Destekleri ile, sanayicimizin çevre performansını artırıp üretim maliyetlerini düşüren ve dolayısıyla rekabet gücünü artıran uygulamaların desteklenmesi, teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Dolayısıyla, tamamlanan projelerin kuruluşunuza sağlayacağı çevresel, ekonomik ve diğer kazanımların takip edilmesi, öngörülen geri dönüş sürelerinin teyit edilmesi gerek kuruluşunuz gerekse TTGV açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda, tamamlanan projelerin sonuçlarının TTGV tarafından önerilecek periyotlarda ve formatta TTGV'ye iletilmesinin yararlı olacağı görüşünderiz. Projenizin etkilerinin bu şekilde takip edilebilmesi, kuruluşunuzun ve projenizin "TTGV Başarı Öyküleri" başta olmak üzere çeşitli yayınlarda gündeme getirilmesini mümkün kılacaktır.

Öte yandan, projenizin tamamlanmasının ardından, gerçekleşen toplam harcama tutarı dikkate alınarak TTGV ve Kuruluşunuz arasında bir Geri Ödeme Sözleşmesi yapılacaktır. Buna göre, Proje Destekleme Sözleşmesi'nde belirtilen geri ödeme başlangıcı esas alınarak, geri ödenecek toplam tutar kuruluşunuzca eşit taksitler halinde TTGV'ye ödenecektir. Geri Ödeme sürecinin ayrıntıları Proje Destekleme Sözleşmesi Örneği ve Çevre Proje Destekleri Uygulama Esasları'nda yer almaktadır.

ÇEVRE TEKNOLOJİLERİ DESTEĞİ
KAPSAMI
(KONU BAŞLIKLARI VE UYGULAMA ALANLARI)

Sanayi Kuruluşları aşağıda belirtilen konu başlıklarından bir ya da daha fazlasını içeren projeleri için Çevre Teknolojileri Desteği'ne başvurabilirler. Her konu başlığı kapsamına girebilecek uygulamalar ayrıntılı olarak açıklanmış, örneklendirilmiştir.

TTGV, yıllık ve dönemsel programları doğrultusunda destek kapsamındaki bazı konu başlıkları ve uygulamaları kapsam dışı tutabilir ya da önceliklendirebilir.

Çevre Teknolojileri Desteği, genel olarak "halen mevcut bulunan üretim tesislerine" yönelik olmakla birlikte, bazı uygulamalarda yeni tesis yatırımı kapsamındaki ilgili kalemler de destek kapsamında değerlendirilebilir. Atıktan ürün/ yakıt/ enerji üretimi ve endüstriyel ekoloji (simbiyoz) uygulamaları bu kapsamda değerlendirilmiş olup, ayrıntılar ilgili bölümlerde açıklanmaktadır.

Ayrıca, yeni tesis ya da üretim hattı kurma aşamasında "çevre ile uyumlu üretim yapacağını" belirten sanayi kuruluşlarının, yatırımları kapsamındaki yaygın uygulamadan farklı yenilikçi ve temiz üretim (eko-verimlilik) anlayışını destekleyen, sektör için yaygın uygulamaya örnek teşkil edecek yatırım kalemleri de projelendirilerek desteklenebilir.

• **Atıkların kaynağında azaltılması / üretime döndürülmesi, değerlendirilmesi**

Halen mevcut bulunan bir üretim tesisinde,

- Üretim sürecinden kaynaklanan atığın üretim süreçlerinde yapılacak iyileştirme ile azaltılması,
- Üretim sürecinden kaynaklanan atığın üretim süreçlerinde, hammadde ve kimyasal madde girdilerinde yapılacak iyileştirme ve değişiklikler ile daha kolay ve/ veya düşük maliyetle arıtılabilir, bertaraf edilebilir, kullanılabilir ya da satılabilir hale getirilmesi,
- Üretim sürecinden kaynaklanan atığın tekrar üretime döndürülerek atığın azaltılması, hammadde vb. tasarrufu sağlanması,
- Üretim sürecinden kaynaklanan atığın tesis içinde farklı bir üretim sürecinde ya da yeni bir ürün, enerji, vb. üretimi için kullanılarak tesis genelinden kaynaklanan atığın azaltılmasının sağlanması,
- Halihazırda dışarıya satılmakta olan bir atığın (ya da yan ürünün) daha fazla katma değer yaratacak şekilde tesis bünyesinde değerlendirilmesi

için yapılacak uygulamalar.

Not: Tesisin üretim süreçlerinden kaynaklanan her türlü endüstriyel atık (atık yağlar gibi tehlikeli kapsamına giren atıklar da dahil) ile ilgili uygulamalar bu kapsama girebilir.

- **Su tüketiminin / atıksu oluşumunun kaynağında azaltılması**

Halen mevcut bulunan bir üretim tesisinde,

- Üretim sürecinden kaynaklanan atıksuyun geri kazanılarak üretimde tekrar kullanılması ile atıksu miktarının ve su tüketiminin (ve ilgili diğer kaynak tüketiminin) azaltılması,
- Üretim sürecinde kullanılan suyun süreçlerde yapılacak değişiklik ile azaltılması ile su tüketimi (ve ilgili diğer kaynak tüketimlerinin) ve atıksu miktarının azaltılması,
- Üretim süreçlerinde hammadde ve kimyasal madde girdilerinde yapılacak iyileştirme ve değişiklikler ile üretim sürecinden kaynaklanan atıksuyun daha kolay ve/ veya düşük maliyetle arıtılabilir, bertaraf edilebilir ya da kullanılabilir hale getirilmesi

için yapılacak uygulamalar.

- **Emisyonların kaynağında azaltılması**

Halen mevcut bulunan bir üretim tesisinde,

- Üretim sürecinden (yakma ve diğer proseslerden) kaynaklanan baca gazı ve diğer gaz atıkların yakma, ergitme, vb. süreçlerde yapılacak iyileştirmeler, hammadde değişiklikleri gibi uygulamalar ile azaltılması, kirletici içeriğinin azaltılması,
- Üretim sürecinden kaynaklanan emisyonun tesis içinde farklı bir üretim sürecinde veya enerji, vb. üretimi için kullanılarak tesis genelinden kaynaklanan emisyonun azaltılması,
- Üretim sürecinden kaynaklanan emisyonun üretim süreçlerinde, hammadde ve kimyasal madde girdilerinde yapılacak iyileştirme ve değişiklikler ile daha kolay ve/ veya düşük maliyetle arıtılabilir, bertaraf edilebilir ya da kullanılabilir hale getirilmesi

için yapılacak uygulamalar.

- **Hammadde tüketiminin azaltılması**

- Halen mevcut bir üretim tesisinde, üretim sürecinde, ürün girdilerinde ya da ürün tasarımında yapılacak değişiklikler ve iyileştirmeler ile hammadde tasarrufu sağlanmasına yönelik uygulamalar.

- **Tehlikesiz ya da tehlikelilik düzeyi daha düşük kimyasal madde kullanımına geçilmesi**
 - Halen mevcut bir üretim tesisinde, üretim sürecinde kullanılan tehlikeli kimyasal maddelerin üretim sürecinden çıkarılması, daha az tehlikeli ya da tamamen tehlikesiz olan kimyasallar ya da farklı yöntemler ile ikame edilmesine yönelik uygulamalar.
- **Atıklardan yeni ürün/ yakıt/ enerji üretimi**
 - Sanayi, tarım, ormancılık, vb. faaliyetlerinden kaynaklanan atıklardan yeni ürün, hammadde, yakıt ya da enerji üretilmesine ya da atıkların bir üretim girdisi olarak kullanılmasına yönelik yeni tesis ya da mevcut tesiste yeni üretim hattı kurulması veya mevcut tesisin/ sistemin geliştirilmesine yönelik uygulamalar.

Not 1: Proje konusu olan atık yenilenebilir olarak tanımlanan doğal nitelikli bir atık ise (ör: hayvan gübresi), bu atıktan “elektrik enerjisi” üretimi bu kapsamda değil, Yenilenebilir Enerji Desteği kapsamında değerlendirilir.

Not 2: Çevre mevzuatı kapsamında geri kazanılması yönetmelikler ile zorunlu tutulmuş atıklar için kurulacak geri kazanım tesisleri de öncelikli olmamakla birlikte, ulusal düzeyde yaygın olmayan, yenilikçi, teknolojisi ülkemiz için geliştirme sürecinde olan ve yaygın yerli uygulamalara örnek teşkil edecek, yaşam döngüsü anlayışına uygun yatırımlar ya da yatırım kalemleri de destekten yararlanabilir.

- **Endüstriyel ekoloji (simbiyoz)**
 - İki ya da daha fazla endüstriyel tesis (tüzel kişilik) arasında simbiyotik bir ilişki kurularak toplamda daha az atık üretilmesi, hammadde, enerji, vb. tasarrufu sağlanması, atık, atıksu ve enerji geri kazanımı, vb. uygulamaları,
 - Mevcut üretim tesisinin atıklarından yeni bir ürün üretilmesini sağlamak üzere, tercihen mevcut tesisin yakınında, farklı bir tüzel kişilik tarafından yeni bir tesis ya da üretim hattı kurulması

için yapılacak çalışmalar.

- **Çevre dostu malzeme/ ürün üretimi**

Halen mevcut olan bir üretim tesisinde,

- Yenilenemez hammaddeler (petrol ve türevleri, metaller, mineraller vb.) ile üretilen mevcut ürün/ malzemeye alternatif olabilecek, yenilenebilir (bitkisel ve hayvansal kaynaklar, tarım ve orman ürünleri vb.) veya geri dönüştürülmüş hammaddeler kullanılarak üretilen ürün/ malzeme üretimi (örnek: Biyopolimerler, Biyodeterjanlar, Biyoalkoller, Yapı malzemeleri, Kozmetik ürünler vb.),
- Üretilmekte olan ürün/ malzemeye alternatif olabilecek yeni veya tasarımda eko-tasarım yaklaşımı ile değişiklik yapılmış ürün/ malzemenin üretimi ile,
 - § Üretim süreçlerinde daha az hammadde, yardımcı madde (kimyasal, sarf malzemesi vb.), enerji veya su tüketiminin sağlanması,
 - § Üretim süreçlerinden kaynaklanan atık, atıksu, baca gazı emisyonu oluşumunun azaltılmasının sağlanmasına yönelik uygulamalar.

- **Karbon tutma ve depolama sistemleri**

- Yakma ya da diğer endüstriyel prosesler sonucu açığa çıkan CO₂'nin tutulması, depolanması ve geri kazanılarak kullanılmasına yönelik uygulamalar.

**HİZMET ALIMINI YAPILACAK KİŞİ/KURULUŞLARLA
İMZALANACAK SÖZLEŞMEDE YER ALMASI
GEREKEN HUSUSLAR**

Yapılacak hizmet alımlarında sorumluluk tamamıyla Yürütücü Ortak (Kuruluşunuz) ve Proje Yürütücüsü'ne ait olmakla birlikte, Yürütücü Ortak ile hizmet alımı yapılan kişi/kuruluşlar arasında bugüne kadar ortaya çıkan sorunlar nedeniyle, aşağıdaki hususların hizmet alımı sözleşmelerine dahil edilmesi menfaatiniz gereğidir.

- **DETAYLI İŞ PROGRAMI:** Hizmet alımı yapılacak kişi/kuruluşun sağlayacağı hizmetlerin detaylı tanımı, sorumluları ve süreleri iş-zaman çubuk grafiği halinde sözleşme eki olarak verilecektir.
- **GELİŞME RAPORLARI:** Hizmet alımı yapılan kişi/kuruluşun firmaya vereceği gelişme raporları da iş programına dahil edilecektir.
- **ÖDEME PLANI:** Gelişme raporlarında belirtilen ve yerinde gözlenen gelişmelerin iş programına uygunluğu ve TTGV destekli projenin aksamadan devam edebilmesi için gereken sonuçların alınmış olduğu Proje Yürütücüsü tarafından onaylandıktan sonra ödemelerin yapılacağı sözleşmede belirtilecektir.
- Hizmet alımı yapılan kişi/kuruluşun iş programıyla belirtilen işleri yerine getirmediği ve/veya hizmet alımı yapılan kişi/kuruluşun elde ettiği sonuçların TTGV destekli projeyi başarısızlığa uğratacağı anlaşıldığı takdirde firmanın sözleşmeyi tek taraflı feshetme hakkına sahip olduğu belirtilecektir.
- Hizmet alımıyla yapılan bir çalışma sonucu ortaya çıkabilecek sonuçlarda fikri mülkiyet haklarının firmaya ait olduğu belirtilecektir.